Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 200 Mk.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas", „Głos Narodu", Goniec Krak.", „Ilustr. Kuryer Codz.", „N. Reforma", „N. Dziennik" na czas strajku drukarzy krak.
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Rok II. Kraków, Sobota 13 stycznia 1923 r. Nr. 9.

Projekt ustawy o ochronie Rzplitej.

Warszawa, 10 stycznia.

Minister sprawiedliwości Makowski wniósł do laski marszałkowskiej projekt ustawy o ochronie obszaru, konstytucyi, niektórych organów, godeł, oraz stosunków sąsiedzkich Rzeczypospolitej Polskiej.

Część pierwsza wspomnianej ustawy opiewa, jak następuje:

Art. 1. Kto usiłuje środkami bezprawnemi poddać Rzeczpospolitą Polską lub jej część pod obce panowanie, albo w ten sposób część obszaru państwowego od całości Rzeczypospolitej oderwać — ulegnie karze ciężkiego **więzienia dożywotniego.**

Art. 2. Kto usiłuje **środkami bezprawnemi zmienić ustrój państwowy,** ustalony Konstytucyą Rzeczypospolitej Polskiej, ulegnie karze **ciężkiego więzienia dożywotniego lub od lat 10 do 15.**

Art. 3. Kto gwałtem lub groźbą usiłuje **rozwiązać Sejm lub Senat** albo **Zgromadzenie Narodowe,** albo w ten sposób zmusić Sejm lub Senat, albo ich komisye, albo Zgromadzenie Narodowe **do powzięcia lub zaniechania uchwał, ulegnie karze ciężkiego więzienia od lat 10 do 15.**

Art. 4. Kto gwałtem lub groźbą **usiłuje pozbawić Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej władzy,** przysługującej mu z mocy konstytucyi, albo zmusić do czynności urzędowej, lub w niej mu przeszkodzić, ulegnie karze **ciężkiego więzienia od lat 10 do 15.**

Przepis niniejszy stosuje się również w razie przedsięwzięcia powyższego działania przeciw osobie, zastępującej z mocy konstytucyi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. Kto gwałtem lub groźbą usiłuje pozbawić członków rządu władzy, przysługującej im z mocy konstytucyi, zwłaszcza **przemocą od władzy usunąć,** albo zmusić ich do czynności urzędowej lub w niej im przeszkadzać, ulegnie karze **ciężkiego więzienia od lat 10 do 15.**

Art. 6. Kto weźmie udział **w zmowie** lub **w zrzeszeniu,** mających na celu przestępstwo, przewidziane w art. 1—5, ulegnie karze **ciężkiego więzienia od lat 5 do 10.**

Art. 7. Kto czyni **przygotowania** do przestępstwa, przewidzianego w art. 1—5, ulegnie karze ciężkiego więzienia od lat 2 do 5. Jeżeli winny porozumiewał się w tym celu **z obcą władzą,** ulegnie karze ciężkiego więzienia od lat 10 do 15.

Art. 8. Kto stara się skłonić **inną osobę** do przestępstwa, przewidzianego w art. 1—6, ulegnie karze ciężkiego więzienia od lat 2 do 5.

Art. 9. Wolny będzie od kary, kto dobrowolnie odstąpił od popełnienia przestępstwa, przewidzianego **w art. 1—7,** ust. 1, zanim władza powołana do ścigania przestępstw, o nich się dowiedziała i przyczynił się do wykrycia przestępstwa, a nadto gdy żadna szkoda z czynu nie wynikła.

Art. 10. Kto **publicznie znieważa:**

1) Ustrój, ustalony konstytucyą Rzeczypospolitej Polskiej;

2) Godła Rzeczypospolitej Polskiej;

3) Sejm, Senat lub Zgromadzenie narodowe;

4) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub członków rządu, **choćby w ich nieobecności,** ulegnie karze więzienia od 1 miesiąca do 1 roku lub grzywny od 20.000 do 200.000 mk.

Przepis p. 4 niniejszego artykułu stosuje się również w razie przedsięwzięcia powyższego działania przeciw osobie, zastępującej z mocy konstytucyi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 11. Kto przez publiczne rozszerzanie świadomie **nieprawdziwej lub przekręconej wiadomości** lub przez publiczne **zohydzanie lub wyśmiewanie** naraża na niebezpieczeństwo **prawidłowe stosunki Rzeczypospolitej Polskiej** z innem państwem, ulegnie karze więzienia od dni 14 do 1 roku lub grzywny od 20.000 do 200.000 mk.

Część druga stanowi, co następuje:

Art. 12. Jeżeli przestępstw, przewidzianych w art. 1—7 niniejszej ustawy, dopuszczono się podczas wojny lub w czasie, gdy wybuch wojny bezpośrednio zagrażał, albo w czasie, gdy choćby na części obszaru Rzeczypospolitej wprowadzono stan wyjątkowy, **można orzec karę śmierci.**

Część trzecia opiewa:

Art. 18. Uchyla się postanowienia, sprzeczne z niniejszą ustawą, w szczególności art. 99—102 kodeksu karnego z r. 1903, obowiązującego w b. zaborze rosyjskim.

Motywy wyroku na Niewiadomskiego.

Warszawa, 10 stycznia.

Zgodnie ze swoją zapowiedzią, przy ogłoszeniu wyroku po rozprawie karnej przeciwko Niewiadomskiemu, warszawski sąd okręgowy ogłosił obecnie dosłowne brzmienie wyroku z motywami, które jest następujące:

(P. A. T.) Dnia 30 grudnia 1922 sąd okręgowy w Warszawie na posiedzeniu sądowem w składzie następującym: przewodniczący Wacław Laskowski, sędziowie Kozakowski i Krassowski, sekretarz Marja Majewska, prokurator Kazimierz Rudnicki, rozpatrywał sprawę mieszkańca m. Warszawy, Eligjusza Niewiadomskiego, lat 53, oskarżonego o to, że dnia 16 grudnia 1922 w Warszawie podczas otwarcia wystawy Zachęty Sztuk Pięknych, dokonał zamachu na życie śp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Gabrjela Narutowicza, dając doń 3 strzały rewolwerowe i powodując tem natychmiastową śmierć Prezydenta, tj. z art. 99. kod. kar. i art. 15 przepisów przechodnich do k. k. Zważywszy, że na rozprawie głównej Niewiadomski nie przyznał się do winy, lecz przyznał fakt zabójstwa strzałami z rewolweru Prezydenta Rzeczypospolitej, że Niewiadomski podał, iż od 4 ręcu lat nosił się z zamiarem zabójstwa byłego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, uważając go za odpowiedzialnego za wszystkie niedomagania dotychczasowego ustroju Polski, że jednakże od swego zamiaru odstąpił z chwilą, gdy Józef Piłsudski nie zgodził się na wystawienie swej kandydatury na Prezydenta Rzeczypospolitej, że dopuścił się zabójstwa Prezydenta Narutowicza [illegible] stanowisko, pomimo, że wybór ten nastąpił głosami niepolskimi w Zgromadzeniu Narodowem, oraz że dołączony do rozprawy jako dowód rzeczowy: rewolwer jest ten sam, z którego podsądny strzelał do Prezydenta Narutowicza, że z zeznań świadków: Cara, Kozłowskiego, Okunia i Sołtana wynika, że gdy dnia 16 grudnia 1922 Prezydent Narutowicz wszedł do gmachu Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie na otwarcie wystawy i w sali Nr. 1. oglądał wystawione dzieła, nagle podsądny Niewiadomski dał z rewolweru do Prezydenta Narutowicza 3 strzały z tyłu i z bliskiej od niego odległości, poczem Prezydent Narutowicz upadł na ziemię i wkrótce zmarł, a podsądny Niewiadomski został aresztowany przez świadków Okunia i Sołtana z rewolwerem w ręku, który mu świadek Sołtan odebrał, że biegły Klępiński orzekł, że dołączony do sprawy jako dowód rzeczowy i okazany mu na rozprawie głównej rewolwer, jest to brauning, hiszpański pistolet 10-strzałowy, używany w armji polskiej, nie znajdujący się w prywatnym handlu, w zupełnie dobrym stanie do użycia, że z rewolweru tego niedawno strzelano, że załączone do sprawy jako dowody rzeczowe i okazane biegłym na rozprawie głównej jedna kula, dwie gilzy, jeden nabój i magazyn z nabojami zupełnie nadają się do tego rewolweru, że są tego kalibru i systemu 7.65 mm. i że na danie trzech strzałów z tego rewolweru potrzeba było 1—2 minut najwyżej, że biegły prof. Grzywo-Dąbrowski w swojem imieniu i w imieniu biegłych, pułkownika dra Piestrzyńskiego i prof. dra Lota wyrażając jednomyślność i wszystkich opinję, orzekł na podstawie

Fałszowanie wiz paszportowych.

Konsul niemiecki w Krakowie zgłosił się do policji państwowej w naszem mieście z doniesieniem, że w ostatnich kilku miesiącach stwierdzono fałszywe wizy paszportowe niemieckie na paszportach polskich. Fałszywe wizy widniały na paszportach kupców z Krakowa i okolicy, którzy mimo starań, wskutek ważnych przyczyn, nie powinni byli otrzymać wizy. Jak śledztwo wykryło, fałszerstwa wiz paszportowych dopuszczała się szajka, mająca siedzibę w Katowicach. Równocześnie aresztowano w Krakowie w kawiarni „City“ jednego z głównych pośredników w wyrabianiu fałszywych wiz, niejakiego Jakóba Neufelda, false Silbersteina, lat 38. Neufeld stał w kontakcie z bandą fałszerzy w Katowicach, gdzie często wyjeżdżał z zebranymi w hotelu „City“ paszportami kupców, chcących wyjechać do Niemiec. Wizy były łudząco naśladowane, szczególnie podpisy i pieczęcie. W toku dochodzeń stwierdzono dalej, że na czele tej szajki fałszerzy wiz niemieckich stał Karol Bulla, Górnoślązak, zamieszkały w Katowicach przy ul. Młyńskiej l. 8. Był on tym „konsulem“, który podpisywał wizy, a sekretarką była Emilja Ptok, przyjaciółka Bulli. W czasie okupacji francuskiej na Górnym Śląsku, Bulla był karany więzieniem 9-miesięcznem za podrabianie wiz francuskich. Wczoraj dokonano aresztowania Bulli i Ptokowej, oraz jej matki Marji. Neufelda odstawiono również wczoraj rano do więzień sądu okręgowego karnego w Krakowie. Bulla zajmował w Katowicach olbrzymie apartamenta, wspaniale urządzone i znany był w tamtejszych kawiarniach jako rozrzutnik, który wydawał masę pieniędzy na luksusowe libacje.

KONKURS.

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Krakowie rozpisuje niniejszem konkurs ofertowy na dostawę wozów pocztowych a mianowicie:

a) 10 wozów dwukonnych typu D 1 do przewożenia poczty między urzędami i dworcami o sile nośnej 1.600 kg.

b) 15 wozów lżejszych jednokonnych typu D 2 o sile nośnej 700 kg.

c) 3 wozy typu E do rozwożenia paczek adresatom do domu o sile nośnej 800 kg.

d) 6 wozów typu C do zbierania listów ze skrzynek o sile nośnej 300 kg.

e) 14 wozów ręcznych dwukołowych typu A 2 o sile nośnej 200 kg.

f) 86 peronowych wózków trzechkołowych typu B o sile nośnej 700 kg.

g) 1 zwykły wóz legarowy (platforma) o sile nośnej 3.000 kg.

h) 4 zwykłych chłopskich wozów o sile nośnej 1.000 kg.

Termin dostawy może być rozłożony na okres sześciomiesięczny począwszy od lutego b. r.

Jako wzór służyć mogą na ogół wozy znajdujące się we wszystkich większych urzędach pocztowych, jak Kraków 1, Tarnów 1, Nowy Sącz 1, Biała Bielsko 1, Żywiec i t. d. Szczegółową zaś instrukcję co do wykonania wozów pocztowych można przeglądnąć w biurze wydziału gospodarczego Dyrekcji P. i T. w Krakowie ul. Warszawska L. 3, w godzinach urzędowych.

Oferty nieostemplowane należy przesyłać w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na dostawę wozów“ do Wydziału gospodarczego Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie, ul. Warszawska L. 3, do dnia 1-go lutego b. r. w którym to dniu o godzinie 12-tej w południe nastąpi otwarcie ofert.

O przyjęciu oferty zostanie oferent zawiadomiony pisemnie, poczem nastąpi zawarcie umowy o dostawę wozów.

Nieprzyjęte oferty zostaną bez odpowiedzi.

Dyrekcja Poczt i Telegrafów zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferentów bez względu na cenę, częściowe oddanie dostawy wozów, wreszcie zmniejszenie ilości wozów.

Prezydent:

KONKURS.

W miejskiej Szkole Handlowej w Bydgoszczy jest do objęcia posada

DYREKTORA

Wymagane są studja uniwersyteckie i handlowe, oraz praktyka nauczycielska. Pobory podług norm państwowych, nadto osobny dodatek miejski. Koszta przeprowadzki zwraca się.

Reflektanci zechcą podania swe nadsyłać do dnia 1. lutego b. r. do Magistratu — Oddział szkolny, załączając życiorys, oraz odpisy świadectw i dokumentów. Referencje osób poważnych pożądane.

MAGISTRAT — ODDZIAŁ SZKOLNY.
(—) X. FILIPIAK.

Ś. p.
HENRYK FENICHEL
ajent handlowy
zmarł po długich a dolegliwych cierpieniach dnia 10. stycznia 1923 r. przeżywszy lat 60.
Pogrzeb odbędzie się dnia 12 stycznia b. r. o godz. 1-szej w południe z domu żałoby przy ul. Brzozowej L. 18, na który zaprasza Krewnych, Znajomych i Przyjaciół
Żona i synowie.

Wiadomości bieżące.

Kraków, 12 stycznia.

Odznaczenie ks. biskupa Bandurskiego.

Z Wilna donoszą:

W dniu 11 grudnia z. r. przedstawiciele Kapituły Krzyża Zasługi Wojsk Litwy Środkowej, wręczyli ks. biskupowi Bandurskiemu piękny Krzyż Wojskowej Zasługi, wykonany precezyjnie w Paryżu oraz odpowiedni dyplom. Krzyż opleciony jest wieńcem laurowym, przebiegającym przez środek ramion. Wstążka o kolorach Litwy Środkowej, tło zielone, wązkie paseczki żółte i czerwone w kierunku pionowym. Wstążka formatu francuskiego Krzyża Legii Honorowej. Na krzyżu napis: Wilno, 9. X. — 19. XI. 1920, w środku herb Litwy Środkowej: orzeł w locie dzierży Pogoń w szponach, na odwrotnej stronie dwa miecze i napis: Litwa Środkowa.

Dyplom wykonany na pięknym kartonie, literami drukowanemi złotą farbą, tekst w otoku estetycznej winiety. Tekst następujący:

„Kapituła Krzyża Zasługi Wojsk Litwy Środkowej. Cześć niezłomnym obrońcom Ziemi Wileńskiej! W uznaniu wybitnego trudu żołnierskiego ku wyzwoleniu Ziemi Ojczystej położonego, oraz niezachwiania się w chwili przełomowej zbrojnego czynu generała Żeligowskiego dnia 9. X. 1920 nagradza się Ks. Biskupa Władysława Bandurskiego Krzyżem Zasługi Wojsk Litwy Środkowej, ustanowionym uchwałą Tymczasowej Komisyi Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 23. III. 1622.

Przewodniczący Kapituły płk. Adamowicz
Członkowie: mjr. Powierza. kpt. Kirtiklis.

Równocześnie wręczono biskupowi odznakę pamiątkową Wojsk Litwy Środkowej, nadaną mu przez Tymcz. Komisyę Rządzącą z okazyi wcielenia Ziemi Wileńskiej do Rzeczypospolitej.

40 fabryk łódzkich objętych strajkiem.

(AW). W związku z podaną wiadomością o odrzuceniu przez przemysłowców żądania 50-procentowej dopłaty do ustalonej ostatnio podwyżki płac w przemyśle włókienniczym, wystawionego przez Związek Klasowy Rob. Przem. Włók., odbyło się 9 bm. wieczorem zebranie delegatów fabrycznych Zw. Klas. Zapadła uchwała rozpoczęcia natychmiastowego, bezwzględnego strajku we wszystkich fabrykach przemysłu włókienniczego. Sytuacja jest o tyle niebezpieczna, że bezrobocie to obejmie jedynie robotników, należących do Związku Klasowego, nie tyczy zaś robotników, zgrupowanych w Związkach Zawodowych „Praca" i Ch. D. P.

Dnia 9 bm. w nocy, po uchwaleniu strajku, Zarząd główny Związków Klasowych zawiadomił telegraficznie 12 miejscowości w Polsce, będących ośrodkami przemysłu włóknistego, z wezwaniem do przystąpienia do bezrobocia. W ciągu dnia dzisiejszego zarząd główny otrzymał oficjalne wiadomości z oddziałów na prowincji, z których wynika, że w Piotrkowie, Pabjanicach, Zduńskiej Woli, Zgierzu i Ozorkowie robotnicy, należący do Zw. Klas., przystąpili do strajku we wszystkich zakładach przemysłu włóknistego. W Łodzi rozpoczął się strajk wczoraj rano. Objął on całkowicie przeszło 40 fabryk, w 30 zaś fabrykach strajk jest częściowy, t. zn. nie pracują poszczególne działy. Praca odbywa się normalnie tylko w 8 wielkich fabrykach, jak Poznańskiego, Scheiblera, Grohmana, Widzewskiej manufakturze, Gayera itd. Przebieg strajku zupełnie spokojny.

Sprawa grożących strajków.

Prezes Rady ministrów odbył dłuższą konferencyę z ministrem pracy, Darowskim, oraz z reprezentantem ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie **strajków, grożących w niektórych okręgach Rzeczypospolitej. Omówiono dokładnie środki zapobiegawcze oraz warunki ochrony pracy i spokoju, tak niezbędnych dla przeprowadzenia ważnych zadań w chwili obecnej.**

S. p. dr Tadeusz Pilat.

Jak już donieśliśmy, zmarł we Lwowie w 79 roku życia dr Tadeusz Pilat, profesor statystyki i administracyi na uniwersytecie lwowskim.

Wychowanek gimnazyum i uniwersytetu we Lwowie, uzyskał w roku 1867 tytuł doktora praw, w następnym roku habilitował się na uniwersytecie lwowskim. W roku 1872 wysłany na praktykę do berlińskiego biura statystycznego, wraca po dwóch latach i obejmuje kierownictwo urządzonego przez siebie biura statystycznego w Wydziale Krajowym, na którem to stanowisku pozostaje do roku 1920. W roku 1887 zostaje posłem na Sejm galicyjski, a w roku 1886 piastuje godność rektora uniwersytetu.

Ś. p. Pilat brał żywy udział w pracach Sejmu galicyjskiego i był członkiem Wydziału Krajowego. W tym charakterze, pod nieobecność marszałka i wicemarszałka Sejmu (ostatnim z nich był statutowo metropolita ruski) zastępował marszałka w Wydziale Krajowym. Pozatem na stanowisku wiceprezesa Towarzystwa gospodarskiego, członka Rady Macierzy Polskiej i wielu innych instytucyi brał ś. p. T. Pilat także żywy udział w życiu społecznem. Zmarły pozostawił większą spuściznę naukową, obejmującą kilkadziesiąt dzieł fachowych tak w polskim, jakoteż w niemieckim języku, nadto mnóstwo artykułów w czasopismach fachowych.

Projekt ustawy prasowej.

Z Warszawy donoszą:

Wydział prasowy ministeryum spraw wewnętrznych opracował projekt ustawy prasowej, która ma obowiązywać we wszystkich b. zaborach. Projekt ustawy, opierającej się na art. 105 ustawy konstytucyjnej, obecnie wniesiono do prezydyum Rady ministrów, gdzie odbywają się konferencye w sprawie ustalenia ostatecznej redakcyi przed wniesieniem projektu na jedno z najbliższych posiedzeń Rady ministrów. Po przyjęciu przez Radę ministrów projekt ustawy prasowej będzie przesłany do Sejmu.

Autorem projektu ustawy prasowej jest zastępca naczelnika wydziału prasowego ministeryum spraw wewnętrznych, jeden ze zdolniejszych młodszych prawników, p. Antoni Marczewski.

Dziękujemy ci za cyrk—stolico!

Na murach miasta pojawiły się afisze, zapowiadające że w najbliższych dniach rozpocznie swą „kulturalną działalność" w naszem mieście cyrk „Olimpia", którego właścicielką jest czeska Wiedenka, czy wiedeńska Czeszka, p. Swoboda.

Jak wiadomo, przeciwko obniżaniu poziomu naszego życia kulturalnego przez cyrkowe łamańce, protestowała Rada miasta Krakowa; przeciwko udzieleniu zezwolenia na produkcye cyrku, wypowiedziały się także tutejsze władze rządowe. Niestety — jak się zdaje — referent ministeryalny zawyrokował inaczej i p. Swoboda uzyskała swobodę w kierunku „kształcenia" publiczności krakowskiej przez usta cyrkowych klownów.

To rozstrzygnięcie warszawskie wywołało w naszem mieście żywe oburzenie.

Delegacya Małopolski Wschodniej u premiera.

Prezes Rady ministrów, generał Sikorski, przyjął delegacyę posłów z Galicyi wschodniej, którzy przedstawili szereg dezyderatów **ludności wiejskiej w sprawach gospodarczo-ekonomicznych oraz w sprawach organizacyi władz powiatowych i gminnych.** Znaczna część tych postulatów, które prezes Rady ministrów wysłuchał z dużem zainteresowaniem i życzliwością, wchodzi w ramy już podjętej przez rząd sanacyi stosunków na kresach.

Wyrok sądu apelacyjnego w procesie Dąbala.

Z Warszawy donoszą: Wczoraj w sądzie Najwyższym odbył się epilog procesu Dąbala, który, jak wiadomo, skazany był przez sąd okręgowy na sześć lat ciężkiego więzienia. **Sąd apelacyjny zmniejszył karę na trzy lata.** Dąbal zwrócił się do najwyższej instancyi. Po odczytaniu aktu z procesu w pierwszych dwóch instancyach, trybunał żądał utrzymania wyroku w całej mocy. Natomiast obrońcy domagali się całkowitego zwolnienia Dąbala. Sąd Najwyższy pod przewodnictwem prezesa Nowodworskiego ogłosił, że **ostateczne orzeczenie** w sprawie skargi kasacyjnej ogłoszone zostanie 16 b. m.

O dyktaturę na niemieckim Śląsku Górnym.

Z Katowic piszą: (PAT) „Górnoślązak" donosi: W sobotę odbył się w Zabrzu kongres górnośląskich Rad zakładowych, na którym omawiano położenie robotników na Śląsku Opolskim oraz panujące tam obecnie stosunki bezpieczeństwa. **Po przytoczeniu całego szeregu przykładów o tolerancyi władz względem band orgeschowskich, przyjęto rezolucyę, domagającą się ustanowienia dyktatora, celem zaprowadzenia porządku i ładu.** W kongresie brali udział przedstawiciele Rad zakładowych oraz wszystkich organizacyi zawodowych, działających na terenie Śląska Opolskiego.

Ostrzeżenie studentów przed wyjazdem do Francyi.

Utworzone niedawno w Paryżu Stowarzyszenie studentów polskich ogłasza następujący komunikat z prośbą o zamieszczenie przez wszystkie pisma w kraju:

„Coraz silniej zarysowująca się wśród młodzieży polskiej i zupełnie zrozumiała tendencya do wyjazdów na studya wyższe do Paryża, zmusza nas do zaznaczenia, **że znalezienie pracy zarobkowej,** zarówno w Paryżu jak na prowincyi **jest niezmiernie trudne.** Wobec tego Stowarzyszenie ostrzega tych, którzy zamierzają wyjechać na studya do Francyi, aby we własnym interesie **zaniechali tej podróży,** o ile nie mogą liczyć z całą pewnością na zapewnienie sobie zagranicą środków utrzymania".

Do robotników jadących do Francyi.

(AW). Wobec nadużyć, jakie miały już kilkakrotnie miejsce w związku z wyjazdem robotników polskich do Francyi, Związek Stowarzyszeń Odbudowy Dzielnic Zniszczonych (Confederation Generale des Associations des regions devastees), który otrzymał od rządu francuskiego mandat dla werbowania robotników do robót rolnych we Francyi, podaje do wiadomości, że każdy robotnik, który przybywa z Polski do Francyi, musi przed wyjazdem **zawrzeć pisemną umowę z agentem stowarzyszenia.** Umowa ta winna zawierać jaknajściślejsze określenie obowiązków, miejsca pracy, wynagrodzenia, oraz [illegible].

Nowy tryumf chirurgii.

Z Kopenhagi donoszą o osobliwym, a zupełnem powodzeniem uwieńczonym zabiegu chirurgicznym, który udało się dokonać tamtejszemu znakomitemu chirurgowi, prof. **Roosingowi.**

Na wykładzie w kopenhaskiem Towarzystwie lekarskiem, zdał ten profesor sprawę z operacyi, jaką dokonał na 34 letniej kobiecie, która z powodu ciężkiej choroby przewodu pokarmowego, nie mogła w zupełności przyjmować pokarmów. Przeciął on jej skórę na piersiach i pod nią umieścił rurkę kauczukową, której górny koniec połączył zapomocą dalszej operacyi z górną częścią przewodu pokarmowego, a dolny — z żołądkiem. W ten sposób powstał sztuczny przewód, przez który żuty w ustach pokarm dostaje się do żołądka.

Operacyi tej dokonał prof. Roosing w sierpniu 1921 roku, lecz nie podawał jej do wiadomości publicznej, czekając na wynik w przeciągu dłuższego czasu. Otóż, osoba operowana ma się dotąd zupełnie dobrze i odżywia się na tyle, iż może spełniać funkcye matki 5-go dzieci i gospodyni domu.

Tank podwodny.

Ciekawych prób dokonano w tych dniach pod Nowym Yorkiem z nowym tankiem (czołgiem) wojskowym, który może być używany tak na lądzie, jak i pod wodą. Tank ten, uzbrojony w działo trzycalowe z zapasem amunicji, wystarczającym do walki całodziennej, wykonał najpierw cały szereg manewrów na lądzie, wspinając się na wzgórza i przebywając rowy, poczem wjechał do rzeki Nadsen, zaginął w jej falach i przepłynąwszy pod wodą z pomocą śruby okrętowej, w którą jest zaopatrzony, półtorej mili ang., wyłonił się na przeciwległym brzegu rzeki. Przedstawiciele armji amerykańskiej, przypatrujący się tym ćwiczeniom, uznali nowy czołg za ostatni wyraz techniki w tym kierunku.

O LISTY LOKATORÓW. Magistrat wzywa właścicieli realności, którzy nie przedłożyli dotąd list lokatorów dla wymiaru podatku od lokali na rok 1923, aby wypełnione listy złożyli bezzwłocznie do końca bieżącego tygodnia, tj. do 18 stycznia br. we właściwym Komisarjacie Obwodowym, a to pod rygorem surowych grzywien i sporządzenia list na ich koszt z urzędu. Przytem wyjaśnia się, że powyższe listy należy wypełnić według stanu z 15 grudnia 1922, oraz iż jako czynsz, względnie wartość czynszową należy podać w rubryce 5, względnie 6 listy czynsz w wysokości przedwojennej, podwyższony o 100% przy mieszkaniach do 6 pokoi, o 150% przy mieszkaniach ponad 6 pokoi, a 300% przy lokalach przemysłowych i handlowych, przyjmując 1 Koronę za 1 Markę.

CENY MIĘSA, WĘDLIN I PIECZYWA. Nowo uchwalony cennik na mięso, wędliny i pieczywo nie został jeszcze zatwierdzony, a tem samem obowiązują w dalszym ciągu dawne ceny aż do zatwierdzenia nowego cennika przez władze wojewódzkie. Prawdopodobnie w dniu dzisiejszym będzie nowy cennik zatwierdzony i od tego czasu wejdzie w życie. Rzeźnicy, masarze i piekarze jak zwykle nie czekali na zatwierdzenie cennika przez Województwo, lecz sprzedawali towar już po nowych cenach, a nawet wyższych. Kilku z nich zostało wyłapanych przez władze kontrolne magistratu, a sprawy ich oddane zostały do prokuratury. Winni przekroczenia staną przed sądem oskarżeni o lichwę.

Z POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie Wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w poniedziałek, dnia 15 bm. o godz. 5-tej pop. Porządek dzienny: Czł. Fr. Bujak: O stosunkach plemion litewskich z germańskiemi. Potem odbędzie się posiedzenie administracyjne.

WIEC OBYWATELSKI W SPRAWIE DROŻYZNY. W niedzielę, dnia 14 stycznia br. o go,lz. 10 rano odbędzie się w sali Sokoła masowy wiec obywatelski, na którym będą omawiane sprawy: 1. Zwalczanie szalejącej obecnie drożyzny, 2. Sprawozdanie delegatów Związku Zrzeszeń prac. publ. Wojew. Krak. z pertraktacyj z Rządem w sprawie uposażenia prac. państwowych.

Wiec ten zostaje zwołany przez Związek Zrzeszeń Prac. Publ. Wojew. Krak.

WALKA Z WYZYSKIEM MIESZKANIOWYM. Sprawa mieszkaniowa, jakiej epilog rozegrał się przedwczoraj w sądzie, skazaniem znanego obywatela na pół miljona marek grzywny i 1 miesiąc więzienia za zażądanie paskarskiej ceny przy wynajmowaniu mieszkania, odbiła się głośnem echem w całem mieście i niewątpliwie wpłynie na sanację stosunków mieszkaniowych. Wszak tyle jest osób w Krakowie, które chcąc zdobyć dach nad głową, musiały złożyć fantastyczne odstępne i płacą obecnie horendalne czynsze. Wysokość kara, wymierzona przedwczoraj w sądzie za wyzyskiwanie ciężkiej sytuacji mieszkaniowej winna zachęcić wszystkich poszkodowanych do odważnego dochodzenia swych praw przed sądem. Inne, niedawne rozprawy mieszkaniowe wykazały również, że w Krakowie jest poddostatkiem mieszkań, lecz tylko za olbrzymie sumy. W imię więc uzdrowienia strasznych stosunków mieszkaniowych, pod których jarzmem cierpią Krakowianie, winny wszystkie wyzyskiwane ofiary paskarzy mieszkaniowych odnieść się pod opiekę sądu, który, jak świadczą ostatnie rozprawy, karze z całą surowością rozbój mieszkaniowy.

EGZAMIN PÓŁROCZNY PRYWATYSTÓW odbędzie się w gimnazjum IV im. H. Sienkiewicza (ul. Krupnicza 2) w dniu 23 bm. Przedpołudniem piśmienny, popołudniu ustny.

PODANIA O PRZYPUSZCZENIE DO EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI W CHARAKTERZE EKSTERNISTÓW w terminie letnim należy odtąd wnosić do Kuratorjum w nieprzekraczalnym terminie najpóźniej do dnia 15 lutego, w terminie zaś jesiennym najpóźniej do dnia 15 maja. Podania zgłoszone w terminie późniejszym, jakoteż podania nie zaopatrzone potrzebnemi dokumentami nie będą uwzględniane.

TOW. NUMIZMATYCZNO - ARCHEOLOGICZNE. W piątek, 12 bm. w sali Seminarjum Arch. Un. Jag. o godz. 6-tej (św. Anny 12) mówić będzie dr. Józef Żurowski na temat: „Nowo odkryte grodzisko w zachodniej Małopolsce." Wstęp wolny, goście mile widziani.

Z TOW. MIŁOŚNIKÓW JĘZYKA POLSKIEGO. Miesięczne zebranie z odczytem prof. K. Nitscha pt. „Jak nie należy pojmować poprawności językowej" odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia w sali 43 Uniwersytetu Jag. o godz. 11.

Przerwany „Kurs gramatyki dzisiejszego języka polskiego" dla nauczycieli rozpocznie się znów w poniedziałek, w sali 35 Uniwersytetu o godz. 6.

O WPŁYWIE INSTYTUTÓW BADAWCZYCH NA ROZWÓJ PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO wygłosi odczyt w piątek, 19 stycznia o godz. 6 wieczór dr. Zenon Martynowicz.

ZWIĄZEK LUDOWO - NARODOWY w Krakowie urządził w swoim lokalu (Kopernika 8, I. p.) czytelnię, w której znajdują się najważniejsze dzienniki i miesięczniki oraz tygodniki polskie, jakoteż niektóre zagraniczne. Czytelnia otwarta codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 6—8 wieczorem. Wstęp wolny dla członków stronnictwa.

STARANIEM ARCYBRACTWA PRZENAJŚW. SAKRAMENTU odprawionem zostanie w sobotę, 13 bm. doroczne nabożeństwo dziękczynne w kościele SS. Felicjanek o godz. 5. Celebrować i przemówić raczy Najprzew. Ks. Biskup Nowak.

Uprasza się o liczny udział członków i innych pobożnych osób.

ZEBRANIE W CZYTELNI POLEK. W sobotę, dnia 13 bm. o godz. 5 pop. odbędzie się w Czytelni Kat. Związku Polek, (Szczepańska 5), zebranie z pogadanką p. t. „Kilka słów o wychowaniu młodzieży dorastającej."

ZWIĄZEK CHRZEŚĆ. HANDLOWCÓW urządza w sobotę, dnia 13 stycznia br. „Redutę Handlowców". — Zaproszenia wydają firmy: B. Wierzejski, Rynek gl., Bazar Krajowy, Rynek gl. i Małop. Zakład odzieży, ul. Szczepańska.

WIELKA REDUTA PRASY zapowiada się świetnie, o czem świadczy wielkie zainteresowanie, jakie w mieście wywołała zapowiedź tej tradycyjnej zabawy, będącej najważniejszym punktem karnawału. Reduta odbędzie się w dzień przedświąteczny, 1 lutego br. Komitet zabawy w tych dniach przystąpi do rozsyłania gustownych zaproszeń do stałych bywalców reduty.

TOYNBEEHALA urządza w lokalu przy ul. Podbrzezie 6, I p. następujące odczyty: w piątek, 12 bm. N. Mifelewa „O Berdyczewskim", w sobotę, 13 bm. dr. S. Szwarzbarta „Obecny stan sprawy palestyńskiej", w niedzielę, 14 bm. inż. B. Zimmermanna „Historja sztuk plastycznych w Żydostwie". Początek odczytów punktualnie o godz. 8 wieczór.

„SZOPKA POD GWIAZDĄ MALARSKĄ". Już we wtorek, 16 bm. Kraków i okolica będą mogły podziwiać „Szopkę pod gwiazdą malarską" Związku Pol. Art. Plastyków, Plac św. Ducha, Dom Artystów. Cały szereg wybitnych, znakomitych i popularnych figur Krakowa i Polski wystąpi w prześlicznych kostjumach na deskach nowej kapitalnej szopki z frywolnymi monologami, które zanuci mistrz Zygmunt Trojanowski przy akompanjamencie wiedeńskiego muzyka (umyślnie sprowadzonego), p. Meyerholda. Wszyscy mile widziani. Od niedzieli Kasa Domu Artystów sprzedaje bilety od 10 — 1 pop., a w dzień spektaklu od 7 wieczorem. Ilość miejsc ograniczona. Cena biletów 2500, dla członków Związku 1500 Mp.

PRZYGNIECIONY PRZEZ MASZYNĘ. Wczoraj rano transportowane wozem dużą maszynę ślusarską do jednego z warsztatów krakowskich. Na wozie jechał pomocnik ślusarski 14-letni Stanisław Gondek. Na ul. Kościuszki maszyna wskutek wstrząsu przewróciła się na chłopca, który pod ciężarem żelaza doznał złamania lewej nogi i ciężkich dartych ran na całem ciele. Do bezprzytomnego, pokrwawionego chłopca zawezwano lekarza Pogotowia ratunkowego, który ofiarę nieszczęśliwego wypadku przewiózł w beznadziejnym stanie na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Z kraju.

SZEF BIURA PRASOWEGO propagandy Targowskiej wniosł podanie o zwolnienie go z tego stanowiska.

GŁÓWNY URZĄD LIKWIDACYJNY komunikuje, że mieszany trybunał polsko - niemiecki przedłużył termin wnoszenia skarg do 21 grudnia 1923.

KOMISJA SEJMOWA DO WALKI Z DROŻYZNĄ [illegible]

SEKRETARZ MARSZAŁKA RATAJA (Wir). Marszałek Sejmu Rataj ustanowił swym sekretarzem przy biurze sejmowem znanego literata i poetę grupy „Skamandra" Jarosława Iwasz.

POWOŁANIE GEN. ZIEMBICKIEGO (Z). Ministerstwo spraw wojskowych powołało z powrotem do czynnej służby gen. Ziembickiego, który zajmie się organizacją obozów letnich dla młodzieży.

(Z) **NA OBIAD WYDANY PRZEZ PREZ. RZECZYPOSPOLITEJ** w sobotę, oprócz zaproszonych otrzymali także zaproszenie członkowie gabinetu i szereg wybitnych osób ze świata politycznego.

(Z) **FRANCUSCY OFICEROWIE MARYNARKI** przybędą niebawem do Polski celem wzięcia udziału w organizacji polskiej floty wojennej.

W BORYSŁAWIU odbyło się w dniu 4 bm. zebranie organizacyjne „Narodowej Partji Robotniczej". Po dłuższej dyskusji postanowiono wydać odezwę programową do klasy pracującej całego Zagłębia Naftowego, w której Komitet tymczasowy N. P. R. wzywa polskich robotników i inteligencję pracującą do zorganizowania się w szeregach Nar. P. Rob.

Z BOCHNI piszą nam: Egzamina kwalifikacyjne na nauczycieli szkół lud. posp. przed Komisją egzaminacyjną w Bochni rozpoczną się 19 lutego b. r. Podania należy wnosić przez odnośną Radę szkolną okr. do d. 14 lutego b. r.

PROCES BISKUPA CIEPLAKA I TOW. Dzienniki warszawskie donoszą, że 8 b. m. odbył się w Petersburgu proces arcybiskupa Cieplaka i 15-tu księży oskarżonych o spisek przeciw władzy sowieckiej. Oskarżeni stają przed Trybunałem zło onym z samych komunistów. Grozi im 3 do 5-ciu lat ciężkiego więzienia.

BUDOWA 12 OKRĘTÓW W GDYNI. „Przegląd Wieczorny" donosi, że w dokach w Gdyni buduje się obecnie 12 okrętów, tj. 2 holowniki, 2 motorówki, 2 parowce i 6 parowców towarowo - pasażerskich.

Ze świata.

KILKA WYPADKÓW DŻUMY stwierdzono w gubernji uralskiej w Rosji.

ARESZTOWANO W PARYŻU szereg wybitnych osobistości, między innymi wśród aresztowanych znajdują się Monmousseau, Petri, Sourdon, Traint, Maranne i Gaston Bene, pod zarzutem działalności skierowanej przeciwko bezpieczeństwu państwa, a w szczególności propagandy antifrancuskiej, uprawianej w słowie i piśmie, między innymi również i na terytorium Niemiec.

ZA ZAMACH NA PREZYDENTA MILLERANDA. Z Paryża donoszą: Sąd przysięgłych departamentu Sekwany skazał na 5 lat ciężkich robót Bouveta, który w dn. 14 lipca r. z. strzelał z rewolweru do orszaku, towarzyszącego prezydentowi.

DALSZE UTRUDNIENIA W EMIGRACJI DO KANADY. Z Gdańska donoszą: Wobec doniesień prasy polskiej jakoby rząd kanadyjski zamierzał urządzić biuro werbunkowe w Polsce dla emigracji do Kanady, komisarz rządu kanadyjskiego w Gdańsku oświadczył współpracownikowi „Dziennika Gdańskiego", że mu nic o tem nie wiadomo. Chcący emigrować z Polski do Kanady będą badani, czy nadają się na farmerów. Dla reszty emigrantów obowiązują dotychczasowe ograniczenia.

JARMARK SZWAJCARSKI W BAZYLEI. Izba Handlowa i Przemysłowa w Krakowie zawiadamia interesentów, iż w czasie od 10—24 kwietnia 1923 odbędzie się w Bazylei jarmark, na którym wystawione będą tylko wyroby szwajcarskie.

Bliższych informacyj zasięgnąć można w biurze Izby, (ul. Długa 1).

STAN ZDROWIA RASZINA. Z Pragi donoszą: W stanie zdrowia min. Raszina nastąpiła dalsza poprawa. Min. Raszin kazał sobie przedłożyć ważniejsze sprawy ze swego ministerstwa i załatwia je w łóżku. Nadto rozmawia telefonicznie z urzędnikami swymi. Paraliż zwolna ustępuje.

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

„TO, CO NAJWAŻNIEJSZE" PO RAZ 25. Niezwykle oryginalna sztuka rosyjskiego pisarza Jewreinowa grana będzie dzisiaj po raz 25. Jutro i w niedzielę wieczór po raz 9 i 10 „Popas Króla Jegomości" rokujący sukces równy sztuce Jewreinowa. W niedzielę o godz. 3.30 pop. „Betleem polskie" L. Rydla.

Z TEATRU „BAGATELA". „Koniec Sodomy" Sudermanna, którego wznowienie na scenie „Bagateli" przyjęła prasa krakowska z uznaniem, granym będzie do poniedziałku włącznie.

W sobotę popołudniu po cenach zniżonych „Bębeń", który cieszy się niesłabnącem powodzeniem z pp. Wernicz i Dobrzańskim.

W niedzielę popołudniu po cenach zniżonych „Panna mamusia", wesoła komedjo-farsa Verneuilla, ostatnia nowość teatrów paryskich.

HELENA MIŁOWSKA I FILIP KULIGOWSKI, znakomita para operetki lwowskiej pozyskana do uświetnienia przedstawień operetkowych w Krakowie wystąpi jeszcze dziś w piątek, 12 bm., jutro w sobotę 13 bm. i w niedzielę 14 bm. o godz. 7.30 wieczór w przepięknej operetce Kalmana „Bajaderze", która jako nowość zdobyła na naszej scenie rekord powodzenia. W niedzielę, o godz. 3.30 pop. „Cyganerja" z udziałem najwybitniejszych naszych sił operowych.

WESOŁA KACZKA DZIENNIKARSKA, która odbędzie się w niedzielę, dnia 14 b.m. zaprezentuje arcywesoły i wysoce aktualny sketch p. Jadwigi Migowej p. t. „Marzenka z Berna i marcowy prinz Lulu", czyli „Czesko - krakowski cyrk na wyspie św. Gertrudy". Ponadto p. Migowa da cykl karnawałowych obrazków „Poco ludzie tańczą". Tommy odczyta dowcipne „Historyjki karnawałowe", Koren nowe satyryczne wierszyki, a p. Tomaszkiewicz da „Kinematograficzno - reporterski przegląd tygodniowy." Pozostałe bilety do nabycia przy kasie Koła wykładów naukowych, Rynek 39. Początek o godz. 7-mej.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH.

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Piątek: „To co najważniejsze".
Sobota: „Popas Króla Jegomości".
Niedziela popoł.: „Betleem polskie".
Niedziela wiecz.: „Popas Króla Jegomości".
Poniedziałek: „Popas Króla Jegomości".
Wtorek o godz. 3.30: „Betleem polskie".
Wtorek wiecz.: „Popas Króla Jegomości".

TEATR „BAGATELA".

Piątek: „Koniec Sodomy".
Sobota popoł.: „Bęben" (ceny zniżone).
Sobota wiecz.: „Koniec Sodomy".
Niedziela popoł.: „Panna mamusia", (ceny zniżone).
Niedziela wiecz.: „Koniec Sodomy".
Poniedziałek: „Koniec Sodomy".

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Piątek: „Bajadera", (występ H. Miłowskiej i F. Kuligowskiego).
Sobota: „Bajadera", (występ H. Miłowskiej i F. Kuligowskiego).
Niedziela o godz. 3.30 popoł.: „Cyganerja".
Niedziela o godz. 7.30 wieczór: „Bajadera". (występ H. Miłowskiej i F. Kuligowskiego).

Giełda Krakowska

11. stycznia 1923 r.

(stm.) Dzisiejsze zebranie zreflektowało trochę giełdę krakowską po wczorajszym zapale zwyżkowym, wywołanym brakiem wiadomości z giełdy warszawskiej. Ponieważ wczoraj telefon z Warszawą był zepsuty, kursa warszawskie nie były znane, w Krakowie zwyżkowano „a conto" Warszawy i w ten sposób Zieleniewski osiągnął kurs 48.000, a za nim poszły w górę inne papiery. W Warszawie jednak zwyżka nie idzie tak gwałtownie, Zieleniewski, taksamo jak inne papiery, idzie systematycznie w górę, lecz wolniej, w ten sposób kursa krakowskie środowe okazały się wyższe od warszawskich i krakowskie obecnie spadły. Największa zniżka dotknęła „Tepege", który tylko przy Zieleniewskim wyśrubował się „boczkiem" na 35.000, to też spadł do 28.000. Zieleniewskim robiono dziś po kursach warszawskich, o 6.000 punktów niżej od środowej haussy. Inne papiery spadły znacznie mniej, niektóre nawet poszły trochę w górę.

Dla zilustrowania stosunku kursu naszych papierów przemysłowych do ich realnej przedwojennej wartości, próbowano dziś na giełdzie zrobić taką tranzakcję: 2 akcje Zieleniewskiego za 1 funt szterling angielski. I to posiadaczowi funtów wypadało za drogo — a przecież, przy równi przedwojennej 1 funt równał się 24 koronom austr., wypada to 12 koron za 1 akcję Zieleniewskiego, która przed wojną stała na 250 kor.

Waluty były wczoraj także słabsze; przedewszystkiem dolarami robiono „tylko" po 19.200, a funt spadł na 98.500. Wzmocniły się natomiast korona czeska na 600, a taksamo mocno trzyma się marka niemiecka, po 2.10. Jej to trzymaniu się „zawdzięczamy" z kolei pewną zniżkę u nas dolara. Jeszcze jeden dowód smutnego „zrośnięcia się" marki niemieckiej z naszą — którą jednak niemiecka zawsze o wiele bardziej ciągnie na dół, niż do góry...

Płacono w Krakowie za

Dolary	20500	21500	21200
„ kanadyjskie			
Franki francuskie	1350	1450	1440-1430
„ belgijskie	1200	1300	
„ szwajcarskie			4125—4090
Funty angielskie			99500-98500
Marki niemieckie	1·75	2·20	2·10—2·07
Korony austryackie	29.—	31·—	30—30¼
„ czeskie	550	600	600
Dynary			—.—
Lei rumuńskie			129
Liry włoskie			1075
Floreny holendersk.			8600—8575

Akcye Tow. handl.	przem.:	Waluta markowa żąd.	Waluta markowa transakcye
Polskie Tow. hand.	2600	2900	2850—2700
Pnarma	9000	10000	9.00—10000
Polski Glob	750	850	800
Żegluga polska	450	525	500
Zieleniewski	38000	43000	42000—40000
Parowozy	8000	9.00	8700—8500
„Trzebinia"	15000	17000	17000—15000

[illegible]	4500	5500	5400—4500
[illegible]	38000	42000	39000 40000
[illegible]	31000	37000	32500—360 0
[illegible]	28000	32000	37000-28000
[illegible]	5000	6000	5500—6000
[illegible]	3000	4000	3500—3700
[illegible]	5000	6500	6400—6.00
[illegible]	38000	43000	39500—42000
[illegible]rownia Siersza	3500	4500	4500—3900
Automotor	3000	3500	3300—3100
Ćmielów	21000	24000	21500
Strug	5500	6500	5900—6250
[illegible]			400—420
Bank Zw. Spółek	9000	11000	10300-10500
Bank Przemysłowy	2300	3000	2500—2800
„Milanówka“	1600	1700	

Giełda warszawska. Do wtorku wstrzymane są na giełdzie warszawskiej wszystkie tranzakcje wysokowartościowemi walutami zagranicznemi, wobec czego ceduły giełdowe aż do tej chwili nie będą notowały kursu tych papierów.

Warszawska giełda zbożowo-towarowa. Mąka żytnia franko stacja załadowania 64.000. jęczmień kongresowy fr. stacja załad. 62.000. Owies małopolski fr. stacja załad. 63.500. Otręby żytnie 32.000. mąka pszenna 65 proc. 145.000. kuchy lniane 49.000, jęczmień browarniany poznański 52.500 — 54.500, jęczmień na paszę poznański 50.000. jęczmień poznański 53.000. mąka pszenna 40% 140.000. owies kongresowy 54.500. mąka żytnia 70 proc 87.000—87.500.

Giełda szwajcarska. Berlin 0.05. Holandja 200.75, Nowy York 528.25. Londyn 24.68. Paryż 36.35. Medjolan 26.25. Praga 15.05. Budapeszt 0.20. Bukareszt 2.75. Belgrad 5.80. Sofia 3.50, Warszawa 0.08 %. Wiedeń 0.0075. Austr. korona stempl. 0.0076.

Stosunki handlowe polsko-holenderskie.

Stosunki handlowe z Holandją mogą przynieść polskiemu życiu gospodarczemu znaczne korzyści, o ile traktat nasz z tym krajem oparty będzie na klauzuli o największem uprzywilejowaniu, które umożliwi Polsce na rynku holenderskim konkurencję z innymi krajami tam z nami współzawodniczącymi.

Trudności walutowe nie sprzyjają na razie rozwinięciu się importu holenderskiego do Polski, jakkolwiek Holandja mogłaby dostarczać nam wiele rzeczy, które posiada w pierwszorzędnej jakości. Dziś sprowadza Polska z Holandji w dużych ilościach mleko i śmietankę kondensowaną, specjalne rodzaje serów, bydło zarodowe i hodowlane.

Import polski do Holandji ma natomiast wspaniałą przyszłość, zwłaszcza w zakresie płodów rolniczych, oczywiście w tym wypadku, gdy stosunki gospodarcze u nas się unormują i wywóz będzie można podejmować bez szkody dla konsumcji wewnętrznej.

Prócz zboża w wielkich ilościach importuje Holandja ziemniaki i nasiona buraków cukrowych. Nasze nasiona traw, zwłaszcza nasiona koniczyny, mają zapewniony zbyt w Holandji i już obecnie są tam w znacznych ilościach z Polski sprowadzane. Również zapewniony zbyt mają tam rośliny strączkowe (łubin, seradela itp.), a len polski może zastąpić len pskowski, sprowadzany dawniej w znacznych ilościach z Rosji. Jako pośrednik nabywa Holandja duże ilości krochmalu i syropu ziemniaczanego oraz słodu (przeważnie z Czech) i tu moglibyśmy nawiązać ściślejszy kontakt. W dużych ilościach kupuje Holandja od nas spirytus. Należy starać się o wprowadzenie na jej rynek polskich jaj, gdyż artykuł ten konsumuje w dużej ilości, jak również o rozwinięcie eksportu do Holandji produktów pochodzenia zwierzęcego, jak szczecina i kłaki. Wykluczać należy przytem zawsze nietylko konkurencję, ale i pośrednictwo niemieckie.

Obszar zasiewów w Polsce.

Główny urząd statystyczny komunikuje: Na mocy sprawozdań, do dnia 20 z. m. zostały dokonane tymczasowe obliczenia powierzchni zasianej oziminą w roku 1922. Z zestawień tych wynika, że w całej Polsce bez G. Śląska powierzchnia zasiana żytem ozimem wynosi 4 miljony 844 tysiące hektarów, pszenicą oziminą 966 tysięcy hektarów. W stosunku do jesieni 1921 powierzchnia zasiana żytem, zwiększyła się o 2.8%, powierzchnia zasiana pszenicą zmniejszyła się o 1.9%. Wogóle powierzchnia zasiana przez oziminę, zarówno żyto jak i pszenicę, w jesieni 1922 wynosi około 5 miljonów 800 tysięcy hektarów, co wykazuje nadwyżkę 1.9%. W poszczególnych województwach powierzchnia zasiana ozimem żytem i pszenicą w stosunku do jesieni 1921 wynosi: W województwie warszawskiem 102.7 — łódzkiem 101.3 — kieleckiem 101.6 — lubelskiem 102.0 — białostockiem 103.5 — wileńskiem 108.6 — nowogródzkiem 111.0 — poleskiem 112.0 — wołyńskiem 107.2 — poznańskiem 101.7 — pomorskiem 101.2 — krakowskiem 97.0 — lwowskiem 94.4 — stanisławowskiem 98.0 — w okręgu cieszyńskiem 100.6.

Polska wystawa okrężna w Rumunii.

(A. W). Jak się dowiadujemy, projekt urządzenia staraniem Targów Wschodnich w głównych centrach Rumunji okrężnej wystawy ruchomej wyrobów polskiego przemysłu, spotkał się w kołach interesowanych z należytem uznaniem. Zajęło się tem Izba Handlowo-Przemysłowa w Bukareszcie, która oświadczyła gotowość poparcia tego przedsięwzięcia, także ze względu na doniosłe znaczenie rozwoju gospodarczego między obu krajami.

Izby Handlowo-Przemysłowe we Lwowie i Krakowie, przodujące w każdej akcji gospodarczej aktywnością i sprawnością, podjęły projekt urządzenia wystawy ze skwapliwością i przyrzekły ze swej strony pod nąć propagandę na jej rzecz wśród polskich sfer gospodarczych, które nie okazują w tym stopniu swego zainteresowania dla rumuńskich rynków zbytu, jakby tego należało sobie życzyć w interesie obu państw. W tym celu rozpisała Izba krakowska ankietę wśród znaczniejszych zakładów przemysłowych i fabrycznych w swoim okręgu. Polskie placówki konsularne w Galaczu i Kiszyniewie pospieszyły również z zapewnieniem poparcia akcji wśród rumuńskich Izb handlowych, kupieckich i prasy.

Stosunki handlowe polsko-belgijskie. Niski stan naszej waluty nie pozwala na rozwój stosunków handlowych w zakresie importu z szeregiem państw o mocniejszym pieniądzu, wywożących wytwory czy surowce, potrzebne naszemu życiu gospodarczemu. Tak jest n. p. z Belgją, która ma wiele fabrykatów, sprowadzanych z zachodu przez Polskę jeszcze przed wojną, a kalkulujących się w Belgji taniej od wyrobów innych, także francuskich.

Natomiast import z Polski do Belgji ma szanse wielkiego powodzenia, Belgia bowiem sprowadza znaczne ilości drzewa, ziemniaków, nafty, jaj, skór zwierzęcych, futer, likierów, soli, grzybów, mebli, lnu, chmielu, koniczyny i t. d. Wielu też kupców belgijskich przyjeżdża do Polski celem zakupu, zwłaszcza drzewa, produktów naszego przemysłu rolnego i różnych surowców. Dotąd Belgia przywozi do Polski maszyny i nawozy sztuczne. Nasze sfery przemysłowe i handlowe nie okazują jednak należytego zainteresowania dla stosunków z Belgią, odnoszącą się życzliwie do importu polskiego.

Wycofanie rubli złotych. Z Moskwy donosi Russpr: Komisaryat skarbu opracowuje dekret, zawierający zupełny zakaz obrotów w złotej monecie carskiej i nakazujący przymusową wymianę złotej monety w najkrótszym terminie na banknoty sowieckie pod groźbą najsroższych kar. Złoto w sztabach może pozostać w wolnym obrocie. Tranzakcye w złotej walucie mają być zawierane w czerwońcach, które mają być wybite w najbliższym czasie.

Podwyższenie kursu pożyczki złotej. Ministerjum skarbu podaje do wiadomości: Rozporządzeniem kierownika ministerjum skarbu z dnia 5 bm. przedłużono termin sprzedaży 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922 do dnia 1 marca r. b. i zmieniono od 8 stycznia r. b. cenę emisyjną obligacji 8% procentowej państwowej pożyczki złotej z r. 1922, a mianowicie za podstawę obliczenia przyjęto cenę złotego polskiego 2.300 mk., co wyniesie za obligację wartości 10.000 mk. i 10 zł. polskich cenę 33.000 mk., a za obligację wartości 50.000 mk. i 50 zł. pol. cenę 165.000 mk. Zmianę ceny emisyjnej oraz termin zamknięcia sprzedaży podano placówkom zapomocą okólników telegraficznych i winne być przez nie stosowane tak na mocy tych okólników, jak również na podstawie komunikatu prasowego.

Ratyfikacya traktatu handlowego z Austryą. Polskie ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje: W dniu dzisiejszym dokonana została wymiana dokumentów ratyfikacyjnych konwencyi handlowej polsko-austryackiej, podpisanej w Warszawie w dniu 25 września 1922. Stosownie do art. 24 tej konwencyi uzyskuje ona moc obowiązującą w 10 dni po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, t. j. dnia 15 stycznia 1923.

Najazd Litwinów na Kłajpede.

Królewiec. (Telef. II). Jak donoszą, w Kłajpedzie **wylądowały bardzo dobrze zorganizowane ochotnicze oddziały wojsk litewskich. Połączenia linij kolejowych z Kłajpedą zerwane. Litwini obsadzili już większą część obszaru Kłajpedy** i znajdują się już około 7 klm. od Kłajpedy. **Entente wysłała okręty wojenne do Kłajpedy.** Oczekują ogłoszenia stanu oblężenia.

Berlin. (PAT). Biuro Wolffa donosi: Wedle doniesienia z Kłajpedy, przekroczyły dwie kompanje litewskie, którym towarzyszy 50 osób cywilnych, granicę kłajpedzką, co zaniepokoiło **niemiecką opinję publiczną, która obawia się, że państwo zagraniczne sposobi się do obrządzenia czysto niemieckiego terytorjum wbrew** woli ludności.

Kłajpeda. (PAT). Jak donosi „Memeler Dampfboot“, oddziały litewskie, znajdujące się w oddaleniu 10 klm. od Heydekrug, stoją pod miastem Kollatem.

Kłajpeda. (PAT. Rozeszła się tu wiadomość, że część południowa kraju Kłajpedy obsadzona została przez wojska litewskie. W **Piktupenen policja krajowa została rozbrojona.**

Krok Litwy godzi w interesy Polski

Warszawa (Tel. Wir). Dziś nadeszły tu wiadomości, potwierdzające fakt zajęcia przez Litwę pogranicznych miejscowości w terenie miasta Kłajpedy. Wiadomości te wskazują na zamach Litwy kowieńskiej i chęć stworzenia faktu dokonanego przed decyzją Rady Ambasadorów. Komisja wybrana z Rady Ambasadorów dla zbadania kwestji Kłajpedy przesłuchała w swoim czasie przedstawicieli ludności Kłajpedy oraz zasięgnęła opinii rządów polskiego i litewskiego. Przedstawiciele Kłajpedy żądali utworzenia wolnego terytoryum z autonomią miejscową i przyznaniem Polsce oraz Litwie poszczególnych uprzywilejowań. **Rząd polski również żądał utworzenia wolnego miasta pod protektoratem mocarstw** lub Ligi narodów, z miejscową administracją dla spraw wewnętrznych i ustanowienia odrębności celnej oraz Rady portowej pod przewodnictwem komisarza mocarstw, a złożonej z przedstawicieli Polski i Litwy. Projekt polski uznawał ten sposób rozwiązania kwestyi za prowizoryum na lat 10, do czasu nastania normalnych stosunków między Polską a Litwą. Rząd kowieński natomiast zażądał politycznego i ekonomicznego wcielenia Kłajpedy do Litwy, godząc się jedynie na autonomię administracyjną.

Zanim Radą Ambasadorów wydała owe orzeczenie na podstawie opinii komisyi, nadeszła wczoraj wiadomość o zamachu Litwy kowieńskiej.

Krok ten oznacza **naruszenie traktatu wersalskiego,** a pod względem materyalnym i politycznym **godzi w interesy Polski,** uznane przez Radę Ambasadorów. Warto zaznaczyć, że przez terytoryum Kłajpedy odbywa się **eksport drzewa polskiego w ilości 6 razy większej, niż eksport Litwy.**

Rząd polski widział się wobec zamachu Kowna zmuszony zająć zdecydowane stanowisko. Na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów aprobowano notę, którą minister spraw zagranicznych wysłał w tej sprawie do rządów sprzymierzonych.

Prezes ministrów gen. Sikorski wobec przedstawicieli prasy oświadczył, że **rząd polski w nocie do mocarstw domaga się interwencyi sprzymierzonych** wobec zamachu Litwy; ze swej strony **rząd polski nie podejmie samoistnych kroków,** lecz działać zamierza tylko w porozumieniu z mocarstwami. Skądinąd wiadomo, że ententa zajmie wobec wypadków kłajpedzkich **jednolite stanowisko.**

Przedstawiciel koalicyi sprzeciwi się obsadzeniu.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Królewca: Francuski wysoki komisarz w Kłajpedzie wydał odezwę, w której wskazując na fakt wkroczenia do Kłajpedy, powiada: **Jako przedstawiciel mocarstw koalicyjnych będę się wszelkiemi siłami, jakie mam do dyspozycji, sprzeciwiał obsadzeniu terytorjum Kłajpedy.**

Wzywam ludność do zachowania spokoju i do wypełniania swych normalnych czynności. Nie opuszczę stanowiska, które mi powierzyły państwa koalicyjne.

Niemiecka perfidya.

Wiedeń. (Telef.). „Neue Freie Presse" donosi z Berlina, jakoby zamach w Kłajpedzie ułożony został pod wpływem Francji. Mianowicie Francja ma zamiar umożliwić Polsce pretekst do interwencji. **Temu doniesieniu nie można wierzyć.** Załoga francuska zajęła rowy strzeleckie, ażeby przeciwstawić się najazdowi litewskiemu.

Komuniści działają.

Kłajpeda. (PAT). W związku z akcją Litwinów, zmierzającą do zajęcia okręgu Kłajpedy, komitet prowadzący akcję, wydał manifest, podpisany przez osobistości, będące już dawniej członkami t. zw. komitetu dla obrony Litwy mniejszej. Równocześnie komitet zamianował byłego dyrektora kraju Simonajkisa prezydentem kraju Kłajpedy. Tenże manifest znosi radę krajową i dyrektorjat krajowy. Zamach stanu przedstawiony jest w manifeście jako dzieło prawa i sprawiedliwości. Równocześnie rozpowszechniana jest w kraju druga odezwa, podpisana przez znanego komunistę litewskiego Dajvelajtisa, zwracająca się do proletarjatu z zapewnieniem, że nadszedł czas jego panowania.

Dalszy marsz.

Berlin. (Telef.). „Voss Ztg" donosi z Essen, że wojska francuskie obsadziły dziś w południe miasto. Ludność zachowywała się spokojnie. Nie przyszło do żadnych zajść. Większość sklepów była zamknięta.

Bruksela. (PAT). We środę przedpołudniem **wojska belgijskie jednocześnie w różnych punktach wkroczyły na nowy teren okupacji.**

Wiedeń. „Neue Freie Presse" donosi z Paryża: Z urzędowej strony francuskiej potwierdzono, że marsz wojsk francuskich i belgijskich do Essen rozpocznie się w czwartek rano.

Essen. (PAT). **Dusseldorf ma wygląd obozowiska wojskowego. Wszystkie szkoły i budynki pełne są wojska. Napływają ustawicznie nowe transporty wojska wszystkich rodzajów broni.** Władze wojskowe rekwirują samochody. W razie niedostarczenia samochodu, właściciel stawiony będzie przed sąd wojskowy, a samochód będzie skonfiskowany. Ruch kolejowy do wczoraj nie doznał przerwy.

Essen. (PAT). Do Mühlheim przybył jenerał francuski wraz ze sztabem.

Niemcy wzywają do biernego oporu.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Berlina, że prasa berlińska wzywa ludność zagłębia Ruhry do stawiania Niemcom biernego oporu aż do ostatecznych granic.

Zmiana na stanowisku ministra spraw wewnętrznych

Warszawa, 11 stycznia. (Tel wł. Z) „Gazeta Warszawska" podaje obiegającą pogłoskę, że premjer jen. Sikorski zrzeknie się teki ministra spraw wewnętrznych, którą miałby objąć wojewoda krakowski, dr. Gałecki.

Około teki ministra skarbu.

Warszawa, 11 stycznia. (Tel. wł. Z) Sprawa obsadzenia teki ministra skarbu dotąd jeszcze ukończoną nie została. Do kandydatów dotąd proponowanych, przybywają nowe nazwiska prof. Krzyżanowskiego, Władysława Grabskiego, byłego namiestnika dla Galicji, dr. Korytowskiego, wreszcie dyrektora Hebdy.

Exposé prez. min. gen. Sikorskiego.

Warszawa. AW. Prezes Rady Ministrów, generał Sikorski wygłosi swoje ekspose w nadchodzący wtorek, dnia 16 bm. Dyskusja nad ekspose potrwa zapewne kilka posiedzeń.

Metropolita Szeptycki u papieża.

Rzym. (PAT.) (Stefani) Papież przyjął na posłuchaniu metropolitę Andrzeja Szeptyckiego.

Projekt przysięgi służbowej.

Warszawa. (PAT.) Do laski marszałkowskiej wpłynęły następujące projekty ustaw: projekt przysięgi służbowej i przyrzeczenia służbowego funkcyonaryuszów państwowych służby cywilnej nadesłany przez prezesa Rady ministrów gen. Sikorskiego, projekt ustawy w sprawie zmiany art. 66 i 80 ust. o rybołowstwie z dnia 30. października 1887, oraz projekt ustawy o rozciągnięciu na Akademję sztuk pięknych w Krakowie ustawy o szkołach akademickich.

Wyrok w procesie komunistów we Lwowie.

Lwów, AW. Na podstawie werdyktu trybunał wymierzył karę trzechletniego ciężkiego więzienia Królikowskiemu, Cichowskiemu i Kriłykowi, na dwa i pół roku ciężkiego więzienia zostali skazani Senyk, Chemyn, Jung, Malinowski, Rapaport, zaś na dwa lata ciężkiego więzienia Wantuch i Jurko Matwijew, resztę, tj. 29 osób trybunał uwolnił, m. i. Czesławę Jachimowiczową, dr. Prosperową, wdowę, z zawodu lekarkę, która była bardzo czynna w partji komunistycznej, co sama przyznała i Marję Grzewską, słuchaczkę medycyny. Prokurator, dr. Gürtler zgłosił zażalenie nieważności co do wyroku, uwalniającego dr. Prosperową, Grzewską i kilkunastu innych oskarżonych, żądając zatrzymania ich nadal w więzieniu, natomiast zgodził się na wypuszczenie na wolność reszty uwolnionych. Obrońcy zgłosili również zażalenie nieważności i odwołanie co do wysokiego wymiaru kary odnośnie do 10 oskarżonych.

Wojna na Wschodzie?

Grecya przygotowuje się do wojny z Turcyą.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Belgradu: „Polityka" donosi z Aten, że **przedstawiciele rządów angielskiego i francuskiego w Atenach uczynili u greckiego ministra spraw zagranicznych** Alexandrisa przedstawienia w sprawie przygotowań wojennych Grecji i zwrócili uwagę, że Grecja sama poniesie odpowiedzialność za ewentualną nową wojnę. Min. spraw zagr. Alexandris oświadczył przedstawicielom Anglji i Francji, że Grecja faktycznie przygotowuje się w Tracji do nowej wojny. **Grecja nie chce tego ukrywać, przeciwnie wszystkie przygotowania czynione są całkiem jawnie. Koncentracja nowych wojsk i gromadzenie materjału wojennego odbywają się w oczach wszystkich.** Rząd grecki z największą cierpliwością oczekuje wyniku konferencji lozańskiej. Grecja przyjęła na siebie wielkie ofiary w interesie pokoju, atoli te ofiary zwiększyły tylko apetyt Turków. Turcy zamierzają obecnie Grecję poprostu upokorzyć. **Rząd grecki nie może spokojnie dłużej czekać.**

Zarządzenia Turcyi.

Graz. (PAT). „Tagespost" donosi z Belgradu: Wiadomości z Turcji przedstawiają sytuację jako poważną. **Z Małej Azji nadchodzą coraz to nowe transporty wojsk. Nie jest wykluczona, że przyjdzie do nowych krwawych starć.**

Mobilizacya turecka.

Ateny. (PAT). Dzienniki tutejsze dowiadują się o mianowaniu w Adrjanopolu wojskowego gubernatora tureckiego oraz o **powołaniu pod broń wszystkich mężczyzn narodowości tureckiej zdolnych do noszenia broni od lat 18.** Mężczyźni innych narodowości mogą uwolnić się od poboru przez uiszczenie odpowiedniej kwoty pieniężnej.

Nota francuska do Niemiec.

Paryż. (PAT). Nota francuska wręczona rządowi niemieckiemu dzisiaj popołudniu przez ambasadora francuskiego w Berlinie brzmi jak następuje: Na skutek uchybień stwierdzonych przez Komisję odszkodowań, a popełnionych przez Niemcy w wykonaniu programu Komisji Odszkodowań, dotyczącego dostawy drzewa i węgla dla Francji i zgodnie z postanowieniem paragrafu 17 i 18 aneksu drugiego części ósmej traktatu wersalskiego, **rząd francuski uchwalił wysłać do Zagłębia Ruhry specjalną Komisję kontroli**, składającą się z inżynierów upoważnych w niezbędne pełnomocnictwa w tym celu, **aby sprawowała dozór nad działalnością miejscowego Syndykatu węglowego,** oraz aby zapomocą rozkazów wydawanych przez przewodniczącego Komisji, już to Syndykatowi Węglowemu, już to niemieckim władzom transportowo-komunikacyjnym, **zabezpieczyć ścisłe wykonanie programu ustalonego przez Komisję odszkodowań**, jakotęż aby przedsięwziąć wszelkie środki **niezbędne dla uiszczenia odszkodowań.**

Rząd włoski postanowił, **aby również inżynierowie włoscy wzięli udział w akcji powyższej.** Komisje wspomniane będą posiadały pełnomocnictwa określone w dodatkowych dokumentach załączonych do niniejszej noty, o której rząd niemiecki zechce powiadomić interesowane władze, dając im równocześnie niezbędne instrukcje, **aby ściśle stosowały się do zawartych w niej postanowień.**

Rząd francuski z naciskiem oświadcza, że **wcale nie myśli przystępować obecnie do operacji o charakterze wojskowym, ani też do okupacji o charakterze politycznym** i wysyła do okręgu Ruhry poprostu tylko Komisję inżynierów i urzędników **w celu zapewnienia poszanowania ze strony Niemiec dla zobowiązań zawartych w traktacie wersalskim.** Rząd francuski wprowadza do okręgu Ruhry **tylko te wojska, które są niezbędne dla ochrony Komisji inżynierów,** oraz dla zabezpieczenia wykonania powierzonego mandatu. Rząd niemiecki ma w tem najwyższy interes, aby ułatwić zarówno pracę Komisji, jak i instalację wojsk przeznaczonych do jej ochrony.

Rząd francuski liczy na dobrą wolę rządu niemieckiego oraz władz niemieckich wszystkich kategoryj. W tym wypadku, gdyby na skutek jakichkolwiek machinacyj działalność funkcjonarjuszów komisji albo zainstalowanie wojsk jej towarzyszących, napotykało na przeszkody, albo przeciwdziałanie, albo gdyby przez zaniechanie działania ze strony tych władz spowodowane zostało jakiekolwiek zamieszanie w życiu gospodarczem okręgu, **natychmiast przedsięwzięte zostaną wszelkie środki przymusowe, wszelkie sankcje karne, jakiekolwiek tylko będą uznane za niezbędne.**

Rząd niemiecki odwołuje posłów.

Rząd niemiecki odwołuje posłów.

Berlin. (PAT). Pełnomocnik niemiecki w Paryżu dr. Meyer otrzymał telegraficzne polecenie, **aby opuścił Paryż.** Podobne polecenie otrzymał poseł niemiecki w Brukseli Landsberg.

Narada prezydentów krajów Rzeszy.

Berlin. (PAT). „Deutsche Allg. Ztg" dowiaduje się, że kanclerz Rzeszy zwołał na piątek popołudniu do Berlina naradę prezydentów ministrów krajów związkowych.

Żałoba państwowa w Niemczech.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Berlina: Reichstag, który miał się zebrać dopiero w przyszły wtorek, został zwołany już na sobotę dnia 13 bm. na godz. 2 popoł. Stało się to w związku ze sprawą obsadzenia zagłębia Ruhry. Oczekują, że rząd złoży w sobotę w parlamencie oświadczenie. Najbliższa niedziela ma być ogłoszona jako dzień żałoby w całem państwie niemieckiem. Istnieje plan zwołania zgromadzeń ludowych przez wszystkie stronnictwa polityczne, aby całej ludności dać możność manifestacji z powodu obsadzenia Zagłębia Ruhry. Rząd pruski urządza w sobotę w szkołach uroczystości żałobne.

Zakłady Kruppa nie przerwą pracy.

Berlin. (AW). Zarząd zakładów Kruppa w Essen oświadczył zastępcy „Deutsche Allg. Ztg", że dołoży wszelkich starań, aby utrzymać ruch zakładów, gdyż w przeciwnym razie straciłoby 54.000 ludzi zajęcie.

Oświadczenie Poincarégo.

Frankfurt. (Telef.). Z Paryża donoszą, że Poincare dziś w południe złoży w Izbie oświadczenie **w sprawie zagłębia Ruhry.** Jest oczekiwana dyskusja. Stronnictwa lewicowe postanowiły w razie głosowania nad votum ufności wstrzymać się od głosowania.

Śmierć Króla Konstantyna.

Wiedeń. (Telef.). B. W. donosi z Palermo, jakoby król Konstantyn zmarł.

Senat.

Warszawa. (PAT). Na porządku dziennym dzisiejszego 6-go posiedzenia Senatu było sprawozdanie komisyi regulaminowej w sprawie ostatecznego ustalenia regulaminu Senatu. Wybór dwóch członków i jednego zastępcy do komisyi kontroli długów państwowych odroczono do następnego posiedzenia. Sprawozdawca senator Buzek zaznaczył, że na podstawie konstytucyi Senat posiada autonomię w sprawie regulaminu. Senat w kwestyi swego regulaminu nie jest krępowany i konstytucya nadaje mu szersze prawa, niż gdzieindziej.

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie — pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.